

Valtiovarainministeriö
Lausuntopyyntö VM084:00/2010 1.7.2010

**SUOMEN HAMMASLÄÄKÄRILIITON LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI
MAKEISTEN, JÄÄTELÖN JA VIRVOITUSJUOMIEN VALMISTEVEROSTA SEKÄ LAIKSI ALKOHOLI- JA
ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA**

Suomen Hammaslääkäriliitto ry kannattaa sitä, että suun terveydelle haitallisille makeisille ja jäätelötuotteille asetetaan valmistevero sekä sitä, että virvoitusjuomien valmisteveroa korotetaan. Hallituksen esityksessä kaavailtu vero kohdentuu kuitenkin huonosti suunterveyden kannalta. Suunnitellun valmisteveron piiriin kuuluvat muun muassa ksylitolituotteet, joiden säännöllinen nauttiminen on suunterveydelle hyödyllistä, sillä ne auttavat hampaiden reikiintymisen hallinnassa. Lisäksi veron piiriin kuuluisi monia tuotteita, kuten maku- ja makeutusaineita sisältämättömät vedet, joilla ei ole haitallista vaikutusta suunterveyteen. Toisaalta veron ulkopuolelle jäisi lukuisa joukko sellaisia tuotteita, jotka terveysvaikutuksiltaan ovat yhtä haitallisia kuin veron piiriin sisällytettäväksi suunnitellut tuotteet. Terveysvaikutuksiltaan makeisiin verrattavia ovat vaikkapa sokeria sisältävät keksit ja makeat leivonnaiset. Jäätelöihin verrattavia veron ulkopuolelle jääviä tuotteita ovat esimerkiksi runsaasti sokeria sisältävät vanukkaat ja jogurtit.

Suunnitellun veron terveysvaikutusten kannalta huono kohdentuminen on otettu huomioon esityksen perusteluissa, joissa suunnitellun veron ensisijaiseksi tavoitteeksi on otettu valtion verotulojen kasvattaminen. Veron esitetyn kaltaista kohdentamista on perusteltu sillä, että valmisteverotuksessa ongelmia aiheuttava rajanveto veronalaisten ja veron ulkopuolella olevien tuotteiden välillä olisi mahdollisimman yksinkertainen ja yksiselitteinen. Myös veron kantamisen kannalta esitetty kohdentaminen on muita vaihtoehtoja helpommin toteutettavissa. Nämäkin perustelut huomioon ottaen Suomen Hammaslääkäriliitto ry pitää suunnitellun veron kohdentamisen ongelmia erittäin valitettavina.

Suunterveyden näkökulmasta selvästi toivottavin vaihtoehto olisi sellainen vero, joka kohdistuisi ruoko- ja juurikassokeriin siitä riippumatta, millaisten tuotteiden valmistamiseen sitä on käytetty. Tämän rajauksen ulkopuolelle jäisi ksylitoli, jonka säännöllinen nauttiminen on suunterveyden kannalta hyödyllistä sekä joukko muita makeutusaineita, joilla ei ole suunterveyden kannalta haitallisia vaikutuksia. Sokerin verottamisella voisi myös olla alentava vaikutus sokerin saantiin, joka lapsilla ja nuorilla selvästi ylittää enimmäismääräksi suositellun 10 % energiansaannista. Esityksen perusteluista ilmenee, että sokerin verottamista on esityksen valmisteluvaiheessa pidetty yhtenä vaihtoehtona suunnitellulle verolla. Veronkannon monimutkaisuuden ja siihen liittyvien käytännön ongelmien vuoksi tästä vaihtoehdosta on kuitenkin luovuttu.

Suomen Hammaslääkäriliitto ry esittää, että hallituksen esitystä ei nykyisessä muodossaan toteutettaisi, vaan esityksen valmistelua jatkettaisiin. Jatkovalmisteluissa ensisijaisena vaihtoehtona tulisi olla sokerin verottaminen ja siihen liittyvien käytännön ongelmien ratkaiseminen. Jos tätä ei pidetä mahdollisena, veron kuuluvien tuotteiden

rajaus tulisi suunnitella uudelleen siten, että vero kohdistuu tasapuolisesti kaikkiin suunterveyden kannalta haitallisiin tuotteisiin, eikä sen piiriin sisällytetä terveyden kannalta hyödyllisiä tai haitattomia tuotteita.

Helsingissä 13.9.2010

Suomen Hammaslääkäriliitto ry

Pirkko Grönroos
puheenjohtaja

Matti Pöyry
toiminnanjohtaja